

VINTERBADNING HITTER — OGSÅ I LUKKEDE BASSINER

At vinterbadning er en succes, er der efterhånden næppe nogen, der er i tvivl om. Mange vinterbadeklubber har årelange ventelister, og folk hopper glædeligt i det iskolde vand. Vinterbadning åbner op for mulighederne for at bade som havnebade og friluftsbade også kan holde åbent om vinteren. Dét er man blandt andet begyndt at gøre i Aarhus, hvor havnebadet nu er åbent hele året rundt.

AF ANITA LETH JENSEN, DANSK SVØMMEBADSTEKNISK FORENING

Da Aarhus Havnebad åbnede i sommeren 2018, var det en bragende succes. Gæsterne strømmede til, og både vandet og promenadedækket var fyldte til bristepunktet. Med et dagligt gennemsnit på 2.700 gæster i Aarhus nye havnebad, var det nødvendigt med vagter til at styre og fordele antallet af gæster over dagen. Med den massive sommersucces, var det derfor oplagt at holde badet åbent i vinterhalvåret og give byens borgere mulighed for et koldt dyp.

PLADS TIL FLERE

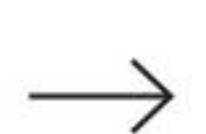
I vinteren 2018 holdt havnebadet for første gang åbent fire timer hver lørdag og søndag, men sommerens kæmpesucces var lidt længere om at følge med ind i vinteren, fortæller daglig leder af Aarhus Havnebad, Stine Seneca.

- Der kom 40-50 personer fordelt over de fire timer, vi havde åbent. Der var god plads til folk, men også plads til endnu flere. Folk skulle lige vænne sig til, at der nu også var åbent om vinteren, og at de bare kunne komme herved.

Selvom der ikke var mange besøgende i det første vinterår, besluttede Aarhus Kommune igen at holde weekendåbent i vinteren 2019, og rygten om vinterbadning har hurtigt spredt sig, for besøgstallet har været støt stigende hen over vinterhalvåret, og gæsterne kommer i en lind strøm. Hver weekend gæster et par hundrede personer havnebadet i vinteren, og det tal forventer Stine Seneca vil stige i fremtiden.

- Hvis det fortsætter som nu, så vil der komme endnu flere vinterbadegæster næste år, og det synes vi selvfølgelig er rigtig positivt. Lige nu fordeler gæsterne sig jævnt hen over weekenden, så det føles ikke klemt. Worst case scenario er bestemt også, at vi kan blive nødt til at indføre et tællesystem, hvis der på et tidspunkt bliver for meget pres på i perioder af dagen, siger Stine Seneca.

I vinterhalvåret er nogle af faciliteterne lukket ned, og det er kun springbassinet på fire meters dybde samt de to saunaer, der kan benyttes. Men selvom en del af faciliteterne er lukket ned for vinteren, og der til tider er trængt i saunaerne, så er humøret blandt gæsterne højt.

- - Folk kommer med en anden mentalitet, fordi det er et gratis tilbud. De både forventer og accepterer, at der er mange mennesker, og selvom de til tider sidder lidt tæt i saunaerne, så er der altid god stemning. Vi har på intet tidspunkt hørt klager, siger Stine Seneca, som samtidig fortæller, at der er kapacitet til endnu flere gæster.

INGEN INDTÆGTER, MEN DET HELE VÆRD

Med et imponerende besøgstal året rundt, er det naturligvis fristende at tage entré for de mange besøgende, men der er ingen aktuelle planer om at indføre brugerbetaling, fortæller Stine Seneca til Svømmebadet.

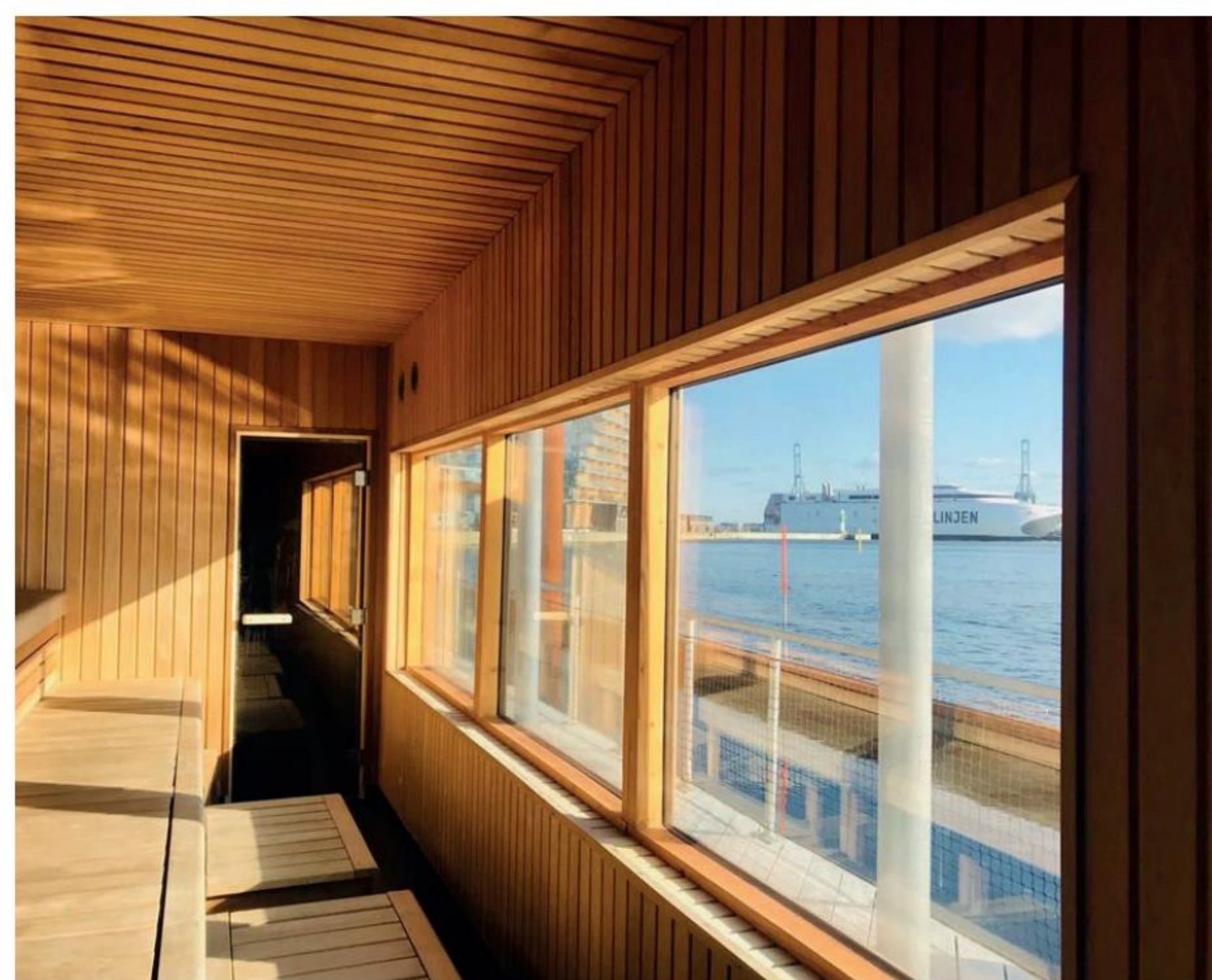
- Havnebadet er en stor gave til byen, og derfor vil vi gerne give alle byens borgere mulighed for at bruge det hele året rundt. Så selvom der er udgifter ved at holde det kørende, så er det det hele værd, når vi ser, hvor meget glæde det giver rigtig mange mennesker.

Havnebadet har et årligt vedligeholdelses- og driftsbudget på 3,7 millioner kroner, som betales af Aarhus Kommune. Ved budgetforliget for 2017 fik Kultur og Borgerservice 2,3 mio. kr. årligt til driften af havnebadet. Det var under den forudsætning, at udgiften til livreddere skulle dækkes af eksterne fonde. Det viste sig efterfølgende, at eksterne fonde ikke dækkede udgiften til livreddere. På den baggrund blev forligspartierne enige om at afsætte yderligere 1,4 mio. kr. årligt fra 2021 til driften af havnebadet. Frem til 2021 er det dog en forudsætning, at Kultur og Borgerservice selv finansierer driftsudgifter via de tidligere tildelte samt opsparede midler.

DRIFTEN ER NEMMERE OM VINTEREN

Is på vandet og større risiko for e-coli i det kolde vand, er blot nogle af de udfordringer man kan forestille sig, der er ved at

- ▶ Havnebadet er blevet til efter en donation på 40 millioner kroner fra Købmand Herman Sallings Fond
- ▶ Havnebadet er tegnet af arkitekten Bjarke Ingels
- ▶ Havnebadet åbnede i juni 2018
- ▶ Der er livreddere fra TrygFonden i hele den offentlige åbningstid
- ▶ Havnebadet består af et 50 meter bassin, et børnebassin med skrå bund, et bassin til juniorer, et springbassin og to saunaer. Der er særskilt dame- og herreomklædning med omklædningskabe. Der er fire toiletter samt et handikaptolet. Der er også udendørsbrusere og vandhaner til drikkevand.
- ▶ Der var ved åbningen problemer med glatte gulve. Det har kommunen siden fået styr på ved at fræse spor ned i træpladerne og fylde op med epoxy og sand, så det blev skridsikkert.

drifte et havnebad om vinteren? Men spørger man teknisk Koordinator i Aarhus Kommune, Michael Dahl, så er det på mange måder faktisk nemmere, fortæller han.

- Vi har ikke problemer med tang og alger, som vi har om sommeren. Her bruger vi godt tre timer dagligt på at fjerne mellem 80 og 100 kilo tang fra bassinerne, så faktisk er det nemmere for os at holde åbent om vinteren. Vi følger bekendtgørelsen om havvand, der siger, at vi skal tage otte prøver om året. Men vi tager faktisk prøver hver 14. dag for at sikre os, at vandkvaliteten er helt i top.

RENT BADEVAND TIL GÆSTERNE

Den oprindelige plan var, at der ikke skulle være åbent for vinterbadning, da risikoen for e-coli ville være for stor. Det bundede i, at man i sommerhalvåret gør en større indsats med at rense det vand, der kommer fra rensningsanlæggene, så indholdet af colibakterier er meget lavt. I vinterhalvåret laver kommunen derimod ikke den samme rensning, fordi vandet er koldere, og det rent teknisk er sværere. Men da planerne for havnebadet skred frem, viste det sig, at et helt åbent bad alligevel ikke kunne realiseres, og man i stedet måtte bygge et lukket havnebad. Med et lukket bassin var det nu muligt at holde havnebadet åbent hele året rundt.

- Vi ville få for store problemer med bølger, både de naturlige og dem fremkaldt af skibe. Derudover kunne forurening fra Århus Å blive et problem, for ved kraftige regnskyl ville der opstå overskylninger, så der kommer mere coli ud i åen og dermed i havnen. Det løste vi med en spunsvæg, som lukker badet inde, så det hele kører i et lukket system, fortæller Michael Dahl.

Vandet i havnebadet udskiftes løbende gennem dagen via kontraklapper i det almindelige høj-lavvande system, som lukker frisk vand ind fra bunden og brugt vand ud i toppen. Det forurenede vand fra Århus Å ligger i de øverste meters vandlag, og målinger viser, at vandet er helt rent på to meters dybde, men i havnebadet tager man alligevel vandet ind fra fire meters dybde for at være helt sikker på renheden. Havnebadet er desuden forsynet med et biologisk filter samt et slangesystem under et kalkstenslag. På stenene dannes en biofilm, som optager uønskede bakterier, når vandet trækkes igennem de kraftige pumper. Gæsterne i havnebadet er dermed sikret rent badevand hele dagen.

INGEN IS PÅ TOPPEN

Nogle vinterbadere kan ikke få det koldt nok, men i Aarhus må de undvære is på toppen i de allerkoldeste perioder, for såkaldte de-icere sørger for, at vandet konstant cirkulerer, så der ikke kommer grødis på toppen. Men selvom der ingen is er, skal gæsterne ikke forvente at hoppe ned i lunt vand, siger Michael Dahl.

- Vandet er koldere i et havnebassin end ved havet. Det skyldes blandt andet, at vi trækker vand i fra bunden, hvor det er koldere end på overfladen, hvor solen måske har varmet vandet op.

Måler man på temperaturen i både bassin og havvand, vil der dog ikke være forskel, så det er forhold som vind, læ og sol, der afgør, hvor koldt eller varmt vandet føles.

VINTERBADEKLUBBEN - ET VARMT FÆLLESSKAB

At vandet føles koldere i bassinet end i havet, er de helt enige i i Badeklubben Aarhus Ø. Her har klubbens medlemmer adgang til havnebadet i hverdagene fra kl. 6-21 og i weekenderne fra kl. 13-21.

Badeklubben er ny og har kun eksisteret siden oktober 2019, men de har på de første seks måneder allerede rundet 550 medlemmer. Medlemmer som er kommet drypvist hen over månederne, fortæller klubbens formand Erik Andresen.

- Vinterbadning er populært og mange klubber har lange ventelister, men vi er alligevel blevet overraskede over, hvor mange medlemmer, der er kommet til på så kort tid. Vi har mulighed for at optage 800 medlemmer, og det forventer vi klart at runde allerede næste år.

Klubben har aktivt gjort opmærksom på deres eksistens ved at annoncere online, være aktive på sociale medier og holde åbent hus for alle interesserede. Ifølge formanden er det ikke kun fordi, klubben rent faktisk har mulighed for at optage medlemmer, at der kommer medlemmer.

- Vi har medlemmer der kommer langvejs fra, fordi vi stadig har åbent for nye medlemmer. Men faciliteterne er også klart en medvirkende faktor, for her er gode forhold med to store lækre saunaer med et flot view ud over Aarhus Ø, der er toiletter og omklædningsrum, og det er der mange, der gerne vil køre efter. Modsat mange andre badeklubber, så er vi ikke tekstilfri, for det er kommunens krav, fordi vi bader i et offentligt område, hvor der kan gå folk rundt på promenadedækket.

I Badeklubben Aarhus Ø handler det om mere end et koldt

dyp. Her er fællesskab og det sociale aspekt også en del af klubbens formål, og derfor arrangeres der også fællesaktiviteter som blandt andet saunagus. En populær aktivitet, der gerne fylder saunaerne og ventelisterne, fortæller Erik Andresen til Svømmebadet.

Det er en anderledes oplevelse at bade i et havnebassin fremfor ved havet. Aarhus Havnebad er beliggende i den nye bydel Aarhus Ø, et område med tæt bebyggelse, og hvor der stadig er gang i byggeriet. Det adskiller sig naturligvis fra at bade i havet, hvor man er omgivet af naturen og det åbne rum.

Når folk vælger at kaste sig ud i havnebadet og ikke i bølgen blå, er det måske netop for at få en anden oplevelse, forklarer Erik Andresen.

- Når du bader ved stranden, så mærker du naturens elementer meget mere end i et bassin. I havet er der bølger, og vinden eller solen kan have stor betydning for hvor koldt eller varmt vandet føles. Der kan være grødis på toppen eller strømforhold, der gør det til en barskere oplevelse, end når du bader i bassinvand, hvor overfladen altid er den samme. Det er et temperamentsspørgsmål, der afgør, om du er til det ene eller andet.

HØJE AMBITIONER

Erik Andresen kan ikke svare præcist på, hvor mange af de 550 medlemmer der besøger Aarhus Havnebad, for de badende låser sig selv ind med en personlig kode, der ikke registrerer andet data end medlemmets navn. Men ambitionerne er høje, og klubben har en målsætning om at blive Danmarks mest moderne vinterbadeklub. Ved hjælp af face scannere, der registrerer hver enkelt gæst, kan man se både alder, køn og geografisk tilhørsforhold.

- Den slags statistik er spændende at tracke, fordi det siger noget om, hvordan medlemmerne bruger faciliteterne. Vores søsterklub i Aarhus, Jomsborg, har 9000 medlemmer, men der er måske dagligt 100-150 badene. Det siger noget om, at medlemmerne bruger deres medlemskab meget forskelligt. Nogle kommer dagligt, andre måske en gang om måneden, slutter Erik Andresen.

Både Stine Seneca, Michael Dahl og Erik Andresen er helt enige om, at Aarhus Havnebad er en unik facilitet, som er et besøg værd både sommer og vinter.

